

Kerkblad

Protestantse Gemeenten Heiloo en Limmen

Protestantse
Kerk

oktober 2023, nr. 7
spiritualiteit, cultuur en samenleving

samen KOKEN samen ETEN!

Wanneer u dit leest hebben we de eerste helft van het jaar alweer achter de rug en hebben we kunnen genieten van veel gezellige maaltijden in de Ter Coulsterkerk.

De komende data voor de rest van dit jaar zijn: **5 okt., 2 nov. en 7 dec.**

Vanaf een week voor de betreffende datum kunt u zich aan melden bij Gina Timmerman: 072-8795384 of g_timmerman50@kpnmail.nl

De kookgroep heet u van harte welkom!

Woensdag-koffie Limmen

De 3e woensdag van de maand, **woensdag 18 oktober**, is er weer een koffieochtend in 'Ons Huis' aan de Zuidkerkenlaan 23 in Limmen, van 10.30 tot 11.30 uur.

Iedereen is van harte welkom om elkaar te ontmoeten en als afsluiting te luisteren naar een mooi gedicht. Voor vragen/vervoer kunt u bellen met Margreet Denekamp, 072-5052871 of Bea Nicolai, 072-7435166

Uit de kerkenraad van Limmen

Eind augustus zijn de jaarlijkse activiteiten weer begonnen. Tijdens de zomermaanden is er twee keer Koffie Plus georganiseerd met de onderwerpen 'Wat heb je meegekregen uit je jeugd' en 'Vluchtelingen'.

Tijdens de eerste KR-vergadering kwam het gedicht 'De wurm van onze Juttepeer' van Annie M.G. Schmid ter sprake. Soms zitten dingen je tegen

in het leven. Hoe sta je daarin en daar tegenover? Vraag je naar de oorsprong, loop je er voor weg, word je boos, berust je er in of ontken je het? De Bijbelse manier van omgaan met tegenslagen is psalm 22: Klagen mag en je gehoord voelen, kan dan een oplossing zijn.

Er komt een bijeenkomst op 21 september voor alle ambtsdragers in de Ring Alkmaar om na te denken over een kerk die kleiner wordt en er toch voluit wil zijn. Bestuurlijk samenwerken kan dan veel kansen bieden.

De burgerlijke gemeente is eind augustus begonnen met de restauratie van de toren. Aanvankelijk zou het onderhoud van de kerk daaraan gekoppeld worden, maar dat is niet mogelijk gebleken. Er is meer onderhoud nodig zoals het dak, de afwatering en rioolwerkzaamheden. Dit is uitgesteld naar voorjaar 2024.

De gemeentezondag werd geëvalueerd: Het was een mooie dag met een fijne dienst met een luisterrijk optreden van Just Men. De workshops werden goed bezocht. Een aandachtspunt is dat voor mensen met een slecht gehoor het moeilijk is om elkaar in de kerkzaal goed te verstaan. Een afsluiting na de lunch met elkaar werd gemist en dat komt een volgende keer goed!

We zijn erg blij dat Ditje van Genderen heeft aangegeven nog voor 2 jaar door te willen gaan als ouderling. Op 7 januari zal zij herbevestigd worden. *Elleke Metz-Meijer*

Uit de beeldentuin van 'Crystel Cathedral'. Jezus ontfermt zich over een jonge vrouw, die gesterigd zou worden. "wiezonderzonde is, werpe de eerste steen"

Kom erbij! Samen Eten

In Limmen wordt weer een Samen-Eten-maaltijd georganiseerd voor wie aan wil schuiven voor wat gezelligheid op woensdag **25 oktober** in de Protestantse Kerk aan de Zuidkerkenlaan 25.

De deur staat open vanaf 17.00 uur en om 17.30 begint de maaltijd.

Graag opgave vanaf 11 oktober i.v.m. de voorbereiding en het aantal plaatsen: tel. 5052871 of per email: margreetdenekamp@outlook.com

Bij de uitgang staat een mandje voor een vrijwillige bijdrage.

U bent van harte welkom!

Gebed om ontferming

Voor de een was het een vertrouwde weg hier naar toe voor de ander was de route misschien minder bekend maar eenmaal binnen onder de beschuttende gewelven van dit huis valt het verschil weg tussen wie hier sinds jaar en dag komt en wie hier misschien voorzichtig nog zijn eerste schreden zet want hier wordt telkens opnieuw uw Naam over ons uitgeroepen hier beginnen wij telkens weer van voren af aan te bevatten wat het is om te leven van ontferming en daarom bidden wij u: *Heer, ontferm u...*

Kloosterkerk, Den Haag. 21-2-2016 'Erbarme Dich' - ds Rienk Lanooy

Kerkblad

Protestantse Gemeenten Heiloo en Limmen

Ontferming = Handen-uit-de-mouwen!

Wat is er - naast veel moois - toch ook heel veel verdrietigs in onze wereld. Vooral het nare nieuws wordt via het NOS-journaal dagelijks over ons uitgestort. Hoe gaan wij hier als christenen mee om?

In het hoofdartikel op pagina 5 gaat ds. Edward Kooiman hierop in. Zo wordt in het kyrie-gebed iedere zondag om ontferming gevraagd. Maar dat betekent ook iets voor ons zelf!

Op het voorblad staat een foto van een kunstwerk van Marijke Bolt, met als thema 'liefde'. Daarop zijn veel handen zichtbaar. Handen om te handelen, handen om te troosten, handen om te bidden en handen die liefde uitbeelden.

Liefde komt ook terug in de verslagen van de gemeentedag in Limmen en de startzondag in Heiloo Het "hart-van-God", waarin onze gebeden worden opgenomen; wat een prachtige symboliek.

Eigenlijk staat dit kerkblad vol met 'handen-uit-de-mouwen': de schoenendoosactie, de collectedoelen, de activiteiten rond de waterput. Op de achterpagina maakt zelfs een straatjochie door zijn handelen het verschil.

De redactie wenst u succes bij al uw liefdevolle activiteiten!

4	Kerkdiensten - Alg. informatie
5	Geen daden, maar woorden...?
6	Gemeente- en Startzondag
7	Marius Braamse interim-predikant
8	Collectes bij de kerkdiensten
10	Strijd om de ziel
11	Rond de Waterput e.a. activiteiten
12	God woont in de Fokke Simonszstraat

Colofon

Dit is een uitgave van de Protestantse Gemeenten van Heiloo en Limmen
23ste jaargang nr. 8, 4 oktober 2023

Redactie: Ad Edelman, Pieter Jan van Roon
Ditje van Genderen, 072-5053449
De redactie behoudt zich het recht voor
ingezonden artikelen in te korten.

Vrijwillige bijdrage voor het kerkblad:

Limmen: NL24RABO 0336 4007 64

Heiloo: NL63INGB 0000 1833 80

t.n.v. Prot. Gemeente o.v.v. kerkblad 2023

Bezorging:

Limmen: T. van den Berg 06-17540748

Heiloo: C. Blijleven 072 - 5334893
c.blijleven@live.nl

B.g.g.: K. Mosselaar 072 - 5330417

Volgend nummer: 8 november 2023

Kopij aanleveren bij:

kerkblad@pknheiloo.nl

uiterlijk dinsdag 24 oktober

logo's/foto's apart aanleveren

www.pknheiloo.nl

www.pknlimmen.nl

Kerkdiensten

8 oktober: 10.00 uur

Ter Coulsterkerk: Doopdienst
+ KinderNevenDienst
ds. H.C. v.h. Maalpad, BoL
collecte: R. McDonaldhuis Alkmaar
Protestantse Kerk Limmen:
ds. D. Nicolai, Limmen
1e collecte: Stichting Lerato
2e collecte: Missionair werk

15 oktober: 10.00 uur

Ter Coulsterkerk: ds. K. Holwerda
+ KinderNevenDienst
collecte: Voedselbank Alkmaar
Protestantse Kerk Limmen: Avondmaal
ds. F.J. van der Wind, Oudorp
collecte: Fonds Bijzondere Noden

22 oktober: 10.00 uur

Ter Coulsterkerk: ds. G. van Reeuwijk
collecte: KiA WD Indonesië Papoea
Protestantse Kerk Limmen:
ds. E. Kooiman
collecte: KiA WD Indonesië Papoea

29 oktober: 10.00 uur

Ter Coulsterkerk:
ds. F.J. van der Wind, Oudorp
collecte: Amnesty International
Protestantse Kerk Limmen:
ds. J. Zuidema, Velsen-Zuid
collecte: Amnesty International

5 november: 10.00 uur

Ter Coulsterkerk: pastor André Martens
collecte: de Engelenbak
Protestantse Kerk Limmen:
ds. P. Nijssen, Heiloo
collecte: KiA zending Colombia

12 november: 10.00 uur

Ter Coulsterkerk: ds. P. Nijssen
collecte: KiA WD Libanon
Protestantse Kerk Limmen:
ds. R. Erkelens, Castricum
collecte: KiA WD Libanon

kijken naar of terugkijken van de
kerkdiensten in de Ter Coulsterkerk:
www.kerkomroep.nl

1ste en 3de zondag van de maand is
er **KinderNevenDienst** in Heiloo!

Zondag-autodienst-Heiloo:

Pieter Jan van Roon 06-36144828

Zondag-autodienst-Limmen:

Dick Nicolai: 072-7435166

bgg: Margreet Denekamp: 5052871

Werk op en rond de kerk in Limmen

29 Augustus 2023

*De toren van de kerk krijgt een opknappbeurt
en waar is de haan gebleven?*

De tent achter Ons Huis wordt hersteld

En het dak van Ons Huis wordt hersteld

En op het dak van de Ter Coulsterkerk

In Heiloo
wordt er
ook hard
gewerkt
aan verduur
zaming van
de Ter Coul-
sterkerk en
fotografeer-
den we deze
'engel' op
het dak!
Bezig met
de aanleg
van zonne-
panelen!

Gegevens Limmen

www.pknlimmen.nl

Zuidkerkenlaan 25, 1906 AC Limmen

Koster: D. Denekamp, 072-5052871

dik.denekamp@hetnet.nl

Predikanten:

Ds. E. Kooiman, 072-8885550

ejkooiman@ziggo.nl

Ds. H. Ruitenbeek, 072-8885550

hruitenbeek@ziggo.nl

Kerkenraad:

Scriba: mw. D. v. Genderen

072-5053449; pglimmen@gmail.com

Bank: t.n.v. Prot. Gemeente Limmen

NL24RABO 0336 4007 64

Diaconie:

mw. M. Denekamp 072-5052871

Bank: NL66RABO 0373 7382 18

t.n.v. Diaconie Prot. Gem. Limmen

Ledenadm.: mw. M. Nell, 072-5055826

ledenadministratie@pknlimmen.nl

Ons Huis: D. Denekamp, 072-5052871

Zuidkerkenlaan 23, 1906 AC Limmen

Gegevens Heiloo

www.pknheiloo.nl

Ter Coulsterkerk:

Holleweg 111, 1851 KE Heiloo

072-5334552

Witte Kerk:

Heerenweg 32, 1851 KS Heiloo

Pastor:

A. Martens, 06-224 940 89

a.martens@pknheiloo.nl

(maandag, dinsdag en woensdag)

Predikant: vacant

Kerkenraad:

Voorz: mw. R.D. van Diest 072-5323500

Scriba: scriba@pknheiloo.nl

Bank: t.n.v. Protestantse Kerk Heiloo

NL85INGB 0000 2762 01

Diaconie:

Secr.: diaconiepknheiloo@outlook.com

Bank: Diaconie PKN Heiloo

NL85RABO0336470088

Ledenadministratie:

mw. I. Bras, 072-5320344

ledenadministratie@pknheiloo.nl

Geen daden, maar woorden?

Ontferming

Al heel wat jaren bid ik op zondagmorgen, voor het oog en oor van de gemeente, aan het begin van een kerkdienst, een gebed om ontferming, ook wel kyrie-gebed genoemd. Daarin wordt - voor het aangezicht van de Eeuwige - uitgesproken wat we met ons meedragen aan beelden en gedachten over de nood in de wereld en de nood uit ons eigen leven. De bedoeling is dat er zo innerlijk ruimte gemaakt wordt voor wat er verder in de kerkdienst aan de orde komt. Ik probeer dat altijd zo concreet mogelijk te doen, door het benoemen van actuele voorbeelden uit het nieuws of - als daar aanleiding toe is - uit het persoonlijk leven in de gemeente. Soms benoem ik ook onze eigen rol daarin; onze onwil en onze onmacht, waarmee ons tekortschieten tegenover God en de wereld waarin we leven benoemd wordt. En over dat alles vragen we dan Gods ontferming. Meestal zingen we daarna een loflied.

Ongemakkelijk

Het gaat mij nu met name om dat gebed. Want ik merk dat ik soms behoorlijk wat tijd nodig heb om te bedenken wat ik benoem in dat gebed. Wat noem je wel en wat niet? Vaak kies ik voor rampen ver weg: aardbeving in Marokko, bosbranden in Hawaï; oorlog in Darfur; bommen in Israël. Het laatste jaar bid ik in het gebed om ontferming met enige regelmaat ook voor de oorlog in de Oekraïne en de vluchtelingenstroom die daarvan het gevolg is. Maar ik voel me er vaak ongemakkelijk bij. Dat ongemak zit hem er - onder meer - in, dat de woorden vrij eenvoudig mijn mond uitrollen, maar niet in staat zijn om uit te drukken hoe schrijnend de situatie is van mensen die huis en haard moeten verlaten. En dat geldt natuurlijk niet alleen voor vluchtelingen uit de Oekraïne, maar ook alle anderen die moeten vluchten voor oorlog, geweld of honger. Alsof wij, als gemeente, ook maar iets van de pijn kunnen meemaken die zij voelen. Daar zitten we dan, veilig onder een stevig dak en op goede stoelen.

Woorden óf daden?

Ook voel ik mij ongemakkelijk bij het feit dat ik het voor God neerleg en - laat ik dat bij mezelf houden - zélf zo weinig doe. Ik ondersteun geen vluchtelingen in Ter Apel en ik neem geen Oekraïners in huis.

Elke keer als ik de bede uitspreek, knaagt het een beetje aan mijn geweten. Wie is er eigenlijk aan zet? God of ik? Wij? De apostel Jacobus zegt ergens in zijn brief: 'Broeders en zusters, wat heeft het voor zin als iemand zegt te geloven, maar hij handelt er niet naar?' (Jacobus 2: 14) In alle toonaarden stelt Jacobus ons in zijn brief eigenlijk dezelfde vraag: "Sluiten onze daden aan bij wat we zeggen en bij wat we geloven?" De vraag die dan opkomt is: Kunnen we alles maar zomaar in het gebed voorleggen aan God, zonder dat we zelf iets doen? Kunnen we God vragen om ontferming, zonder onszelf te ontfermen over hen die onze hulp en steun; onze tijd of ons geld zo hard nodig hebben?

Het lijkt soms bijna wel alsof we het lijstje oorlogen, vluchtelingen en aanslagen bij God deponeren om dan zelf lekker aan de koffie te gaan. Samen praten over vakanties, fietstochtjes of kerkenraadsvergaderingen. Misschien ook wel belangrijk, maar toch... Het klinkt toch wel iets te vrijblijvend...

Woorden én daden

In de taal van de bijbel is er eigenlijk geen onderscheid tussen zeggen en doen, tussen woorden en daden.

Sterker nog: "woord EN daad" is in het Hebreeuws één en hetzelfde woord: Dabar. Als God bijvoorbeeld "Licht" zegt, dan IS er ook licht. (Genesis 1: 3) Hij doet wat Hij zegt. Maar wat voor God vanzelfsprekend is, is dat blijkbaar niet direct ook voor ons. Het kyriegebed is dan ook eigenlijk een beweging naar twee kanten: naar die van God (in de bede om zijn ontferming) en naar die van ons. Het vraagt onze inzet om te doen wat binnen ons vermogen ligt om de nood die we benoemen te verzachten. En we blijven - elke zondag weer - zoeken naar woorden om zo zorgvuldig mogelijk te spreken over de nood van de wereld, over Gods ontferming en over onze verantwoordelijkheid daarin.

Ds. Edward Kooiman

Woorden én daden: Projecten van Kerk-in-Actie

Heiloo Startzondag

Het was in alle opzichten een warme startzondag afgelopen 10 september. Inspirerend om te zien hoe we, een ieder op zijn of haar eigen wijze, uitgesproken of opgeschreven of in stilte, tot denken zijn aangezet hoe we als gemeente kunnen getuigen van geloof, hoop en liefde in deze soms verwarrende en ingewikkelde wereld. Hoe we Zijn handen kunnen zijn en hoe we deze kunnen uitstrekken naar anderen buiten onze gemeente, andere geloofsgemeenschappen, want het is zoals Stef Bos zong: Ik kan het niet alleen!

Hieronder een aantal foto's die op de dag zelf zijn gemaakt.

Het hart van God, waarin we onze gedachten, gebeden, vragen mochten plaatsen. Met rode en blauwe briefjes, symbool voor de liefde en het hemelse. Er werd volop gebruik gemaakt van dit ritueel.

Twee schilderijen, gemaakt tijdens de workshop van Marinus Mooiweer waarin de deelnemers gevraagd werd hun gedachten en gevoelens bij 'geloof, hoop en liefde' op een doek te schilderen. Het werden mooie, persoonlijke verhalen.

Ook de ontmoetingen en gesprekken tijdens de afsluitende lunch waren fijn en inspirerend.

De volgende dienst in het kader van het jaarthema zal zijn op zondag **5 november** aanstaande. Dan met als deelthema: *Bid mee*.

Wilt u meedenken over de inhoud van deze dienst, dan graag aan mij laten weten. Mail me, app me, spreek me aan. Vul een 'Durf te vragen' kaart in. Voldoende mogelijkheden dus!

Pasor André Martens

Gemeentezondag in Limmen

Terugkijk van een gewoon gemeentelid op de gemeentedag 2023

Buiten hing de regenboogvlag ons welkom te wapperen.

Normaal bij binnenkomst horen we heerlijke orgelmuziek. Vandaag prachtig mannengezang. Drukte in de hal. De deuren stonden wijd open. Tafels en stoelen er omheen, bloemetjes op tafel. Zo ontzettend gezellig. Kaarsen aan in de kroon: gemeentedag.

'De kleuren van het leven'

Het ging over de regenboog, hoe die ontstond en verbinding bracht. Tijdens de preek: prachtige gedichten, mooi voorgelezen door de ge-

meentedagcommissie. Tussendoor zong het mannenkoor **Just Men** ontzettend prachtige liederen. Bij 'Halleluja' van Leonard Cohen schoot ik vol. De liederen die we zelf zongen waren ook goed uitgekozen en fijn te zingen. Tijdens de collecte klonk de stem van Louis Armstrong. Er werd hier en daar stil meegezongen.

Na de zegen nodigde Hanneke iedereen uit voor de koffie met wat lekkers erbij, zelf gebakken of meegenomen door de gemeenteleden.

Workshops

Daarna was het tijd voor wandelen met Hanneke Ruitenbeek, spelletjes met Els Bosveld, schilderles van Toos v.d. Berg (met verrassend goed resultaat!) of de 'keukendienst'. Zelf was ik voor dat laatste gevraagd door Elleke Metz, die de maaltijd moest verzinnen. Of ik mee wilde denken, ja dat wilde ik wel.

Ook op het bord moest het thema 'kleuren' te zien zijn. We begonnen met pompoensoep: oranjegeel. Vervolgens aubergine: paars, courgette: groen, hartige-taart: donkergeel, vegataart: lichtgeel. Verder leuk versierd met komkommer en tomaatjes. Gelukkig hadden we kanjers van hulpen. De spelletjes hadden wel iets langer mogen duren want wij waren nog druk aan het grillen en zo, maar "het rook zo lekker in de keuken" zeiden ze. Maar toen was iedereen er weer en konden we aanschuiven.

Het was een zeer geslaagde en geïnspireerde dag, waar we lang op kunnen teren.

Margreet Denekamp, gewoon gemeentelid

Marius Braamse

interim-predikant Heiloo per 1 oktober 2023

Onze gemeente Heiloo is nu een half jaar vacant. De kerkenraad voelt echter de behoefte om advies te krijgen over de periode die voor ons ligt. Daarom heeft de kerkenraad ermee ingestemd, dat ds. Marius Braamse per 1 oktober als interim-predikant voor ca. 8 uur per week aan onze gemeente wordt verbonden.

De kerkenraad wil ds. Marius Braamse advies vragen over vraagstukken, die op dit moment in onze gemeente spelen. In een serie van 5 middagen is de kerkenraad met de gemeente in gesprek over de toekomst van de eredienst, het financieren van onze gebouwen en de inzet, die daarvoor nodig is. De eerste twee bijeenkomsten hebben al plaatsgevonden. Ook leeft bij de kerkenraad de behoefte aan deskundige begeleiding en advies bij haar werkzaamheden.

Op voorstel van ds. Peter Verhoef heeft de kerkenraad contact gezocht met ds. Marius Braamse, die interim-predikant is. Marius kent onze gemeente en woont in de omgeving. Marius is per 1 oktober beschikbaar om weer een nieuwe gemeente te begeleiden. Na een plezierig gesprek besloot de kerkenraad om hem te vragen met ons verder te gaan.

Om ds. Braamse goed te betrekken bij de bijeenkomsten over de toekomst van onze kerk wordt de geplande gemeentemiddag van 14 oktober verschoven naar **28 oktober** om 15.30 uur in de Ter Coulsterkerk. Ondertussen gaat de zoektocht naar een invulling van onze vacature voor een predikant verder. We vertrouwen

erop, dat we in de komende tijd, in een goede samenwerking met ds. Marius Braamse, de vraagstukken waar we voor staan op kunnen pakken.

Voor vragen en nadere informatie kunt u contact opnemen met de voorzitter van de kerkenraad, Roelie van Diest.

Namens de kerkraad, *Roelie van Diest*.

Dank

Mijn 92ste verjaardag vierde ik op 10 augustus jl. Op die dag werd ik namens u allen verrast met een mooie bos bloemen. Ik was daar erg blij mee en we hebben er zeker een week van genoten! Heel hartelijk dank daarvoor. Dat noem je "uit het zicht, maar niet uit het hart". Heel fijn! Het deed ons goed. Het gaat redelijk met mij, maar ik word oud, erg oud en tot weinig in staat. Beste wensen voor u allemaal van *Han van Vuure*

Zondag 10 september werd ik verrast met bloemen van de Protestantse gemeente Heiloo.

Mijn hartelijke dank daarvoor na mijn ontslag uit het ziekenhuis. Ik ben bezig te herstellen en dan doet een warme groet van de kerk je heel goed. Hartelijke groet, *Wil Vink*

Toen op 4 juli onze fietstocht Passau-Wenen abrupt eindigde in Grein door de ongelukkige val van Tineke met haar fiets, hebben wij nooit kunnen vermoeden welk een enorme en hartverwarmende aandacht we zouden krijgen.

Nadat Tineke opgenomen was in Magentazorg in Oudorp kwam er een geweldige hoeveelheid kaarten naar zowel Oudorp als naar Heiloo op gang. Het was fantastisch zoals mensen met ons mee geleefd hebben.

Daar kwam ook nog eens een prachtige bos bloemen van de kerk bij. Dat alles heeft veel voor ons betekend en we zijn dan ook heel dankbaar voor al deze 'oppeppers'.

Het gaat goed met ons en de revalidatie van Tineke verloopt ook voor spoedig. Wij hopen u allen weer snel in de kerk te mogen ontmoeten.

Met hartelijk groet,

Tineke en Marien van der Wolf.

Gebedsvesper in OLV ter Nood

15 September mocht ik samen met de bisschop van Haarlem, Jan Hendriks, en de rectrix van OLV ter Nood (Onze Lieve Vrouw ter Nood in Heiloo) voorgaan in een oecumenische gebedsvesper naar aanleiding van de moord op Elias Assaf in de directe nabijheid van OLV ter Nood.

Het was een verstilde bijeenkomst, waar ook de burgemeester Mascha ten Bruggencate bij aanwezig was. Na afloop was er ruimte voor koffie en gesprek

Ik vond het een mooi voorbeeld van waar we het op de startzondag in Heiloo over hadden, om samen met andere heiligen de liefde van God te zoeken, te peilen, te meten.

Ik heb met de rector - Jeroen de Wit - afgesproken om te kijken hoe we vaker kunnen samenwerken dit kerkelijk jaar. Om elkaar te verrassen met woorden, rituelen en muziek. 'Ga mee, samen getuigen van geloof, hoop en liefde'.

Pastor André Martens

Collectes bij de kerkdiensten

8 okt. Limmen-2: Missionair werk (Nederland, pioniersplekken)

In Nederland gaan steeds minder mensen naar de kerk. Maar dat betekent niet dat er geen behoefte is aan zingeving. Kerken spelen hierop in met pioniersplekken, een nieuwe vorm van kerk-zijn. Zoals bijvoorbeeld pioniersplek LUX in Den Haag, waar twintigers en dertigers met elkaar in ontspannen sfeer spreken over belangrijke levensvragen.

De afgelopen tien jaar ontstonden zo'n 180 pioniersplekken binnen de Protestantse Kerk. Ze vormen nieuwe christelijke geloofsgemeenschappen voor diverse doelgroepen die anders niet kerkelijk betrokken zijn.

15 okt. Heiloo: Voedselbank Alkmaar

De voedselbank wil burgers ondersteunen die om zwaarwegende, veelal financiële redenen, een periode niet of slechts gedeeltelijk in hun eigen voedselvoorziening kunnen voorzien. Door het kosteloos verstrekken van voedselpakketten die via gratis inzameling - van in goede staat zijnde levensmiddelen - bij handel en industrie verkregen zijn. Daarmee gaat men tevens verspilling en vernietiging van voedselvoorraden tegen en springt de Voedselbank Alkmaar (en omgeving) in het gat tussen deze overschotten en de armoede in de regio.

22 oktober: KIA Indonesië Papoea

De lokale kerkgemeenschappen op Papoea, Indonesië, spelen een belangrijke rol in de samenleving, vooral in de vaak afgelegen gebieden waar onderwijs en gezondheidszorg slecht functioneren. Veel vrouwen nemen sociale en pastorale taken op zich.

Kerk in Actie ondersteunt de kerk op Papoea in het toerusten van vrouwen voor deze taken. Zij kunnen een diaconale of maatschappelijke training, een alfabetiseringscursus of naailes volgen. Ook geeft de kerk vrouwen via een voedingsprogramma voorlichting over gezonde voeding.

29 oktober: Amnesty International

Amnesty International werkt voor naleving van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens en andere internationale verdragen en verklaringen voor de mensenrechten. Zij doen over de hele wereld onderzoek naar schendingen van de mensenrechten en voeren actie om die schendingen tegen te gaan. Zij verdienen onze steun.

5 november Heiloo: De Engelenbak

Vanuit 'De Engelenbak' in Heerhugowaard worden zowel in de gevangenis als daarbuiten activiteiten georga-

niseerd met het oog op ondersteuning van het Gevangenispastoraat. Support en ondersteuning van kerken in de omliggende gemeenten is daarvoor hard nodig. Ook vrijwilligers uit de Protestantse Gemeente Heiloo zijn daarbij betrokken.

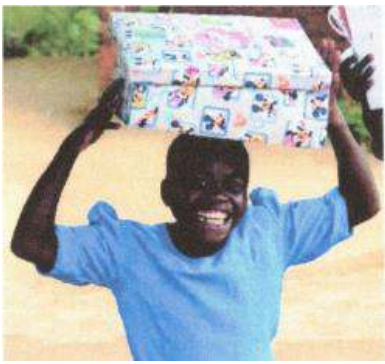
5 nov. Limmen: KiA zending

Het jarenlange gewapende conflict in Colombia heeft miljoenen mensen getraumatiseerd en verjaagd van hun vertrouwde plek. In deze context moeten predikanten hun pastorale en diaconale werk doen. In 2022 is Jeannet Bierman namens Kerk in Actie uitgezonden als docent praktische theologie aan de universiteit in Cali. Ze geeft cursussen aan de studenten en onderzoekt met hen wat er leeft in samenleving én kerk. Studenten kunnen op de Baptisten-universiteit cursussen volgen, o.a. over gezinspsychologie, jeugdwerk, conflictoplossing, vredesopbouw, contextueel bijbellezen, geloof in het dagelijks leven, pastoraat en diaconaat. Ook lopen studenten stage. Met deze praktische cursussen en stages rust Jeannet Bierman toekomstige predikanten toe om straks samen met hun gemeenteleden om te zien naar anderen.

Geef aan de zendingscollecte om studenten in Colombia op te leiden tot sociaal bewogen predikanten.

Schoenendoosactie

Hoe kun je mee doen?

Zaterdag 7 oktober, 13.30-17.00 uur willen we met jong en oud dozen versieren en vullen in de Ter Coulsterkerk in Heiloo.

Iedereen is van harte welkom!

U kunt ook nog schoenendozen brengen, spullen geven en/of cadeaupapier aanleveren om de schoenendozen te versieren en te vullen. Ook een financiële bijdrage is zeer welkom. Voor dit doel staat er in de hal van de Ter Coulsterkerk een giftenbus of u kunt o.v.v. 'Schoenendoosactie'

een bijdrage overmaken naar

NL49 RABO 0327056983 t.n.v. S.M. Brouwer de Koning.

Aanleveren kan iedere zondagmorgen van 9.00 tot 12.00 uur en op dinsdagmorgen van 9.30 tot 12 uur. Natuurlijk mag je ook thuis een doos versieren en vullen!

Inleveren kan in de Ter Coulsterkerk of bij ondergetekende t/m 22 oktober.

Heeft u nog vragen of opmerkingen dan kunt u bellen of een WhatsApp-bericht sturen naar 06-20015929

Fia Brouwer de Koning

Niet toekijken

Gertrude en Aafke: niet toekijken langs de zijlijn

Meer dan 2000 vrijwilligers hebben zich ingezet voor de opvang van asielzoekers in de kerken. Uit allerlei kerkgemeenschappen en verschillende denominaties, door het hele land. Ze kwamen in actie omdat zij hun rug niet wilden toekeren naar mensen in nood. Mensen die anders buiten zouden slapen in Ter Apel. Het leverde hen zelf ook wat op, illustreert het verhaal van twee vrijwilligers in Groningen.

Ze zag het al een paar keer staan in

het mededelingenblaadje van haar kerk: vrijwilligers gezocht bij de crisisopvang van asielzoekers. En ze had ook al een paar keer gedacht 'zou dat wat voor mij zijn?' In oktober dacht ze ineens 'ja, ik ga me melden.' Sindsdien draait Gertrude mee als vrijwilliger bij de crisisopvang in een voormalige sportschool in Groningen. Ze heeft er geen moment spijt van, integendeel. Net als collega-vrijwilliger Aafke.

Zo'n twintig mannen verblijven er hier. Uit allerlei verschillende landen, op één slaapzaal. Gertrude en Aafke zijn er voor een praatje, voor vragen over hoe het in Nederland werkt, een gezellig spelletje, een aanspreekpunt. "En dat is echt heel leuk", zegt Aafke. "Nieuwe mensen ontmoeten is toch altijd leuk? En de mannen zijn zo nieuwsgierig en willen zoveel weten."

Gertrude beaamt dat. Ze geeft hier geen les (dat doen andere vrijwilligers). "Maar ik verbeter hen soms wel", lacht ze, "Dat zit er nu één keer in. En de mannen willen heel graag Nederlands leren."

Best moeilijk

Aafke startte vorig najaar bij de crisisopvang in de Immanuelkerk in Groningen. Niet eens haar kerk, maar: "Ik hoorde dat ze bij de Immanuelkerk zeiden: We gaan niet langer langs de zijlijn toekijken, we gaan wat doen". Ze meldde zich. De eerste keer vond ze best moeilijk; de mannen luisterden niet goed naar een collega-vrijwilliger, een vrouw. Aafke snapte dat niet en dacht bij zichzelf: 'nou zeg, je mag blij zijn dat we je opvangen!'

Ze had het er thuis over, met haar kinderen, en besepte toen dat het om een cultuurverschil ging. In sommige

culturen is het lastig als een vrouw vertelt wat wel en niet mag. Weer wat geleerd, dacht Aafke. Ze begrijpt het nu beter.

Voorrecht

Ze ervaart het als een voorrecht om met de mensen op te trekken. "Het heeft mijn hart", zegt Aafke, "Ik voel me echt bevoorrecht dat ik een stukje met ze mee mag lopen." Gertrude sluit aan: "Je spiegelt elkaar en bent over en weer nieuwsgierig; hoe zit dat bij jullie? Je hebt leuke en mooie gesprekken. Soms ook over het geloof. Er zijn christenen en moslims en ze zijn allemaal heel open."

Aafke: "Ik heb ook echt een ander beeld gekregen van de islam. Het is bijvoorbeeld heel mooi om te horen hoe ze de ramadan beleven. En te zien hoe ze bij belangrijke gebeurtenissen samen bidden." De mannen komen uit Jemen, Somalië, Syrië, Koerdistan, Turkije, Libië. Een bont gezelschap dus. Fricties liggen op de loer, zou je denken. Zeker als je bedenkt dat ze in hun land en tijdens de vlucht veel hebben meegemaakt en nu in onzekerheid verkeren.

Nee, er zijn nauwelijks fricties, vertellen Gertrude en Aafke. Ach, wel eens over de schoonmaak ofzo, of over een fietssleuteltje dat niet is teruggelegd. Maar dat is het dan. INLIA-directeur John van Tilborg zegt dat dit zeker ook te danken is aan hoe de vrijwilligers zich hier tot de mensen verhouden.

Meest waardevol

Gertrude: "Ik denk dat ze inderdaad voelen dat wij allemaal het beste met hen voor hebben." Aafke: "Daarom gedijen ze hier ondanks al hun ellende." Ze draaien soms ook rustig een dienst alleen en voelen zich volkomen veilig. "Absoluut." En soms breng je als vrijwilliger iemand naar de tandarts of de dokter. "Dat zijn de meest waardevolle momentjes, één op één."

Er is nu een tekort aan vrijwilligers. Zo jammer, vinden Gertrude en Aafke, mensen weten niet wat ze missen. Niet alleen het contact met de asielzoekers, maar ook dat met collega-vrijwilligers. "Je bent allemaal verschillend, maar iedereen heeft hetzelfde hart voor de mensen. En dat verbindt ons onderling ook weer." **Dus: doe ook mee!**

Meer informatie: INLIA: www.inlia.nl

Strijd om de ziel

Hoe moet je mensen helpen die met een psychische ziekte kampen? Wat zijn de oorzaken van neuroses en depressies, en hoe moet je ermee omgaan? Dat zijn vragen niet alleen voor artsen en psychiaters, maar voor iedereen die ermee te maken krijgt, voor ons allen dus. Over de worsteling met die vragen gaat de door **Koen Hilberdink** geschreven biografie 'Strijd om de ziel. Het leven van P.C. Kuiper in de psychiatrie', onder meer gebaseerd op de dagboeken van Kuiper, verschenen in 2023.

Dit uitstekend geschreven boek gaat over het leven van prof. dr. P. C. Kuiper (1919-2002). Kuiper begon zijn loopbaan als Freudiaans psychoanalyticus. In die benadering van psychische ziekten worden de oorzaken van psychische problemen vooral gezocht in een onevenwichtige ontwikkeling in jeugd en opvoeding. Tegenwoordig zijn er ook andere benaderingen zoals biologische psychiatrie en cognitieve therapieën. In die zin is er dus ook sprake van "strijd om de ziel". Voor Kuiper stond bij behandelingen de mens als geheel centraal, met aandacht voor zowel de lichamelijke als de geestelijke dimensie.

Het leven van Kuiper weerspiegelt de zoektocht van de psychiatrie in de 20e eeuw naar de juiste aanpak van depressies en neuroses, en de veranderingen daarin. Hij werd een beroemd hoogleraar psychiatrie, na zijn opleiding in die functie werkzaam aan de Universiteit van Amsterdam en in paviljoen 3 van het Wilhelmina-

gasthuis. Hij heeft veel psychiaters opgeleid. Zijn opvattingen verschoven, bijvoorbeeld ten aanzien van homoseksualiteit, die hij aanvankelijk als een psychische ziekte beschouwde. In de loop van de jaren 60 herriep hij publiekelijk die opvatting.

Wat het leven van deze psychiater bijzonder maakt is dat hij ook zelf homoseksuele relaties had. Daarover moest hij zwijgen omdat hij anders geen psychiater kon worden. Daarnaast had hij, getrouwd met Noortje, dochter van de bekende theoloog Miskotte, relaties met andere vrouwen, zo blijkt uit zijn brieven en dagboeken. Kuiper was opgevoed door een moeder met strenge calvinistische opvattingen en een sterk zondebesef, en die opvoeding bleef hem ook zijn hele leven achtervolgen.

Kuiper kreeg begin jaren tachtig zelf te maken met een psychotische depressie, waarvoor hij enkele jaren werd opgenomen en behandeld in klinieken. Toen hij daarvan in 1985 hersteld was, schreef hij, op verzoek van de hem behandelende psychiater, een boek over zijn ervaringen onder de titel *Verheen* (SDU Uitgeverij, 1988). In dat boek vertelt hij dat hij in die periode dacht dat hij dement was, en soms ook dat hij in de hel verbleef. Het zondebesef uit zijn jeugd speelde daarbij een grote rol. Op de laatste bladzij van dit boek, opgedragen aan zijn vrouw Noortje, die hem trouw bleef bezoeken, schrijft hij:

"Mijn oog valt op de bloemen. "Aanschouw de leliën des velds, hoe zij groeien; zij arbeiden niet en spinnen niet, voorwaar ik zeg u dat Salomo in al zijn heerlijkheid niet bekleed is geweest als een van dezen." Het gaat kennelijk niet om het hebben, niet om doen, niet om moeten, kunnen, of willen, maar om zijn. "Voorwaar, ik zeg u ..." de hele problematiek van 'wel of niet goed gedaan hebben' glijdt van me af als een jas die je losjes hebt omgeslagen. De ruimte en de stilte schijnen zonder grenzen". (Verheen, p. 168).

Het levensverhaal van Kuiper snijdt dus meerdere actuele thema's aan, en het is beklemmend, en tegelijk ook fascinerend om dit verhaal te lezen.

Geert Booij

Terugblik Klimaatkerkdienst

Zaterdagochtend 9 september organiseerden Groenekerken samen met Micha Nederland een Klimaatviering in de Christus Triumfatorkerk in Den Haag. Een moment om samen stil te staan bij de schoonheid van de schepping, maar ook om te bezinnen, te rouwen en ons te verootmoedigen voor God om wat we als mensen de schepping aandoen.

De viering werd gehouden op dezelfde dag als een blokkade van de A12, waar Christian Climate Action aan meedoet. Maar deze viering stond daar nadrukkelijk los van om iedereen de gelegenheid te geven aan te sluiten. Het was mooi om te zien dat we - hoe verschillend we ook zijn - allemaal geraakt waren door het lijden in de schepping en verenigd werden door het geloof in onze Schepper.

Jeroen Sytsma uit Zwolle was voorganger en hield een overdenking over Jozef en wat we van hem kunnen leren in deze tijd van klimaatcrisis. Schrijvers voor Gerechtigheid verzorgde een aantal liederen, waaronder 'Dan bent U met ons'.

Ook deelde de Droominee, Rik van Zutphen, een poëtische bijdrage waarin hij onder andere zei:

"open je mond voor hen die onmondig zijn, wees een megafoon voor hen die weerloos zijn, neem de vertrapten en hun rechten in bescherming, onderdrukten en noodlijdende in ontferming, spreek je luid uit tegen oneerlijkheid, zo buig je kromheid om tot rechtvaardigheid: klimaatrechtvaardigheid."

Het team van GroeneKerken

www.ronddewaterput.nl
mail: ronddewaterputnl@gmail.com

Cursus Bijbels ABC in Limmen

Deze winter geeft ds. Nicolai in deze cursus aandacht aan de gelijkenissen, zoals die worden verteld door Matteüs, Marcus en Lucas (*de synoptische evangeliën*). We zullen overeenkomsten en verschillen zien. Op het eerste gehoor bekende verhalen zullen ons soms verrassen als we letten op subtiele woordkeus en op het verband waarin ze worden verteld.

We komen bijeen op woensdagmiddagen **18 oktober, 1 november, 15 november, 29 november** van **14.30-16.30 uur** in Ons Huis in Limmen.

U kunt zich opgeven kan via: dicknic@ziggo.nl of 072-7435166

Voor wie ik liefheb...

Liefde, dat prachtige veelzijdige, diepzinnige, L-woord, in clichés helaas ook zo platgemaakt dat je het liever bij dat raadselachtige 'L' zou laten, is de rode draad in dit nieuwe programma van muziekgroep **Achterom**. Geïnspireerd door de dichtregel 'voor wie ik liefheb...' van Neeltje Maria Min bezingen ze de liefde, als lust, als mededogen, als gave, als overgave, als verbindende kracht, als appèl, als alles overwinnende kwetsbare 'L'. Het doortrekt de teksten en de muziek die ten gehore zullen worden gebracht. Voor een uurtje poëzie, verhaal en muziek waarin het hele leven meertit en meegegeven wordt:

Donderdag **19 oktober 20.00 uur** in de Ter Coulsterkerk in Heiloo

De Schepping ligt in onze genen

2e Lezing van dr. Allan de Monchy
Dinsdag **31 oktober** van 20.00 uur tot 22.00 uur in de Ter Coulsterkerk.

PASTORAAL DIAGONAAL CENTRUM

de Herberg

Kom-op-adem midweken 'Leven met verlies' en 'Mijn familie en ik'

De Herberg biedt *herstelarrangementen* van 2 tot 6 weken aan voor mensen die tot rust willen komen en uitzien naar nieuw perspectief. Als je je eenzaam, uitgeput of gespannen voelt of als geloofs- of zingevingsvragen je erg bezighouden, ben je van harte welkom. Heb je er weleens aan gedacht, maar twijfel je of het wat voor je zou zijn, bel gerust een keer tijdens het spreekuur (9-10 uur 026-3342225). Naast dit *herstelarrangement* zijn er twee *Kom-op-adem midweken*:

Leven met verlies' voor mensen die een dierbare hebben verloren (15-17 nov.) *'Mijn familie en ik'* voor wie familierelaties ingewikkeld zijn (20-22 november) Met een kleine groep lotgenoten kom je samen. Er zijn themabijeenkomsten en er is ruimte voor je verhaal. Je hoeft een paar dagen niet te zorgen, want er wordt voor je gezorgd. Maaltijden en verschillende activiteiten vinden plaats in groepsverband en er is ook vrije tijd om te ontspannen en te genieten van de mooie omgeving. Voor meer informatie kijk op www.pdcdeherberg.nl. Je kunt je aanmelden via komopadem@pdcdeherberg.nl of telefonisch 026-3342225.

Raad van Kerken

Castricum

De film *'Where are you Adam?'* over monniken op de berg Athos, gemaakt door een Oekraïense documentairemaker, wordt zaterdag **7 oktober** om **19 uur** vertoond in het Parochiehuis aan de Dorpsstraat in Castricum.

Rouwen in de tijd

Dinsdag **31 oktober** om 14.00 uur zal de auteur **Marinus van den Berg** in de Blijde Mare een interactieve lezing te geven. Hij gaat met ons in gesprek over het thema *'Rouwen in de tijd'*, met als ondertitel *'een zoektocht in het landschap van afscheid en verlies'*.

Mensen die een dierbare hebben verloren, lopen er bijna allemaal tegen aan dat men soms denkt dat je na verloop van tijd wel over je verdriet heen bent. De vraag 'hoe lang is het nu geleden?' zegt echter niets over je gemis. Rouw kent geen tijd. In de lezing zal Marinus van den Berg daar dieper op in gaan.

Marinus van den Berg was in zijn werkzame leven geestelijk verzorger in verzorgingshuizen. Hij heeft tientallen boeken en gedichten geschreven en is een veelgevraagd spreker op lezingen en symposia. Rode draad in zijn werk: *omgaan met de dood moet je niet wegstoppen. De dood hoort bij het leven. Door met elkaar te praten kun je leren omgaan met afscheid en de dood.*

De lezing is niet alleen bestemd voor mensen die een groot verlies hebben geleden maar ook voor mensen die meer willen weten hoe om te gaan met iemand die rouwt.

De lezing wordt georganiseerd door het **Steunpunt Verlies en Rouw in Alkmaar** (ter gelegenheid van het 5-jarig bestaan) en de werkgroep pastoraat van de **Immanuëlkerk**.

Kerkelijk centrum de Blijde Mare, Kajakstraat 60, 1826 DN Alkmaar.

Info: Marja Ligterink : 06-300 88 610
www.dezwaanalkmaar.nl/verliesenrouw

Luisteren is al voldoende Marinus van den Berg

*Je denkt misschien
dat je wat moet zeggen
Je denkt misschien
dat je me moet opvrolijken*

*Je wilt me misschien
weer zien lachen en genieten
Je denkt misschien
dat je moet troosten en adviseren*

*Wat ik vraag is dit:
wil je nog eens
en nog eens
luisteren naar mijn verhaal
naar wat ik voel en denk
je hoeft alleen maar stil te zijn
mij aan te kijken
mij tijd te geven
je hoeft mijn verdriet zelfs niet te begrijpen
maar als het kan
slechts te aanvaarden
zoals het voor mij voelt
je luisterend aanwezig zijn
zal mijn dag anders maken.*

God woont in de Fokke Simonszstraat

**Ik hoorde van een zeereerwaarde
en hoogbejaarde dominee:
de Here wou met onze aarde
niet één dag langer meer in zee.**

**Al zouden wij Hem overstelpen
met eredienst en dankgebed,
het zou geen ene moer meer helpen:
er werd een punt achter gezet.**

**Maar zie: daar was diezelfde morgen
zo'n rotjoch in de grote stad
een doodziek duiffie aan 't verzorgen
dat-ie op straat gevonden had.**

**"Kristus, wat mot je dan? Wat wil je?
Ja, kijk me maar es effe an.
Godsallejeisis, beest, wat tril je,
Leg nou toch effe rustig, man."**

**Toen heeft de Heer Zijn toorn bedwongen,
want Hij kreeg schik in het geval.
Hij spaarde dus de kleine jongen,
de zieke duif en het heelal.**

Uit 'Hier is Prins Zonneschijn', autobiografie van Willem Wilmink